

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/236/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414211540
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4414211540.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej, a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: R. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XX, S. XX U. Q., zastúpeného: JUDr. Gergely Pšenák, advokát so sídlom Štefánikova trieda 15, 949 XX Nitra, proti žalovaným: 1. G. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. V. XX, S. XX U. Q., zastúpenej: JUDr. Pavol Gráčík, advokát so sídlom Farská 40, 949 XX Nitra, a 2. Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Okresného úradu Nitra, Štefánikova trieda 69, 949 XX Nitra (právna nástupkyňa C. H., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom L. XX, S. XX U. Q., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX), o zaplatenie sumy 52 800 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu U. Zámky zo dňa 8. júna 2XX8 č.k. 10C/150/2XX4-488, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých vyhovujúcich častiach vo vzťahu k žalovanej v prvom rade a vo vzťahu k žalovanej v druhom rade m e n í tak, že žalobu v týchto častiach zamietá.

II. Žalovaná v prvom rade má nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žalovanej v druhom rade nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanej v 1. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 25 305 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 25 305 eur od 07.02.2015 do zaplatenia do troch dní po právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti žalobu voči žalovanej v 1. rade zamietol. Žiadnej zo strán žalobcu a žalovanej v 1. rade nepriznal nárok na náhradu trov konania. Pôvodnému žalovanému v 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 25 305 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 25 305 eur od 11.02.2015 do zaplatenia, do troch dní po právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti žalobu voči pôvodnému žalovanému v 2. rade zamietol. Žiadnej zo strán žalobcu a pôvodného žalovaného v 2. rade nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 588, § 560, § 575 ods. 1, § 40a, § 48 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 457, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, medzi žalobcom, ako kupujúcim, a žalovanou v 1. rade a pôvodným žalovaným v 2. rade, ako predávajúcimi, došlo k platnému uzatvoreniu kúpnej zmluvy, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti. Kúpna cena bola dohodnutá sumou 52 800 eur. Žalovaní pri predaji neupozornili realitnú kanceláriu REALFINN Nové Zámky, prostredníctvom ktorej predaj realizovali, na skutočnosť, že predávaný dom nie je z pálenej tehly, hoci v inzeráte realitnej kancelárie bolo deklarované, že ide o dom z pálenej tehly, o ktorý mal žalobca záujem. Uviedol, že

týmto bol žalobca bol uvedený do omylu. Postup žalobcu, ktorý zaslal žalovanej v 1. rade a pôvodnému žalovanému v 2. rade list zo dňa 24.03.2014 označený ako „Odstúpenie od zmluvy a výzva na vrátenie finančných prostriedkov“ posúdil v prvom rade ako dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu uvedenia do omylu podľa § 40a a § 49a Občianskeho zákonníka, v druhom rade ako odstúpenie od kúpnej zmluvy podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v treťom rade ako výzvu na vrátenie kúpnej ceny. Doručenie listu žalovaní nespochybnili a na odstúpenie od zmluvy vo svojom vyjadrení k žalobe poukázali. Odstúpenie od zmluvy považoval za účinné a konštatoval, že týmto sa zmluva zrušila od začiatku, preto po odstúpení vznikla účastníkom kúpnej zmluvy povinnosť navzájom si vydať vzájomné plnenia, keďže išlo o synalagmatický záväzok.

1.3. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v dôsledku porušenia platobnej disciplíny žalobcom, vyplývajúcej zo zmluvy o úvere uzatvorenej so záložným veriteľom Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., bol predmet kúpnej zmluvy vydražený na dobrovoľnej dražbe. Aktuálnymi podielovými spoluvlastníkmi predmetu kúpy sa stali vydražiteľia, ktorí sú osoby odlišné od osoby žalobcu. S poukazom na ustanovenie § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka konštatoval, že na strane žalobcu sa plnenie stalo nemožným a preto jeho povinnosť, vyplývajúca zo synalagmatického záväzku bez ďalšieho zanikla. V dôsledku odstúpenia od zmluvy vznikla len žalovaným povinnosť vrátiť žalobcovi skutočne zaplatenú kúpnu cenu, ktorú ustálil na sumu 50 610 eur. Keďže žalovaní bolo podielovými spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti, každý v 1 k celku, dospel k záveru, že ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 Civilného sporového poriadku. Preto uložil každému zo žalovaných povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 25 305 eur. Priznal žalobcovi aj úrok z omeškania odo dňa doručenia výzvy na vrátenie finančných prostriedkov, ktorá bola žalovaným doručená spolu so žalobou. U žalovanej v 1. rade došlo k doručeniu dňa 06.02.2015, preto sa dostala do omeškania dňa 07.02.2015, a u pôvodného žalovaného v 2. rade došlo k doručeniu dňa 10.02.2015, preto sa dostal do omeškania dňa 11.02.2015. V zostávajúcej časti žalovanej istiny a úrokov z omeškania žalobu zamietol.

1.4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Uviedol, že žalobca v konaní uplatnil nárok na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a nárok na uloženie povinnosti žalovaným zaplatiť sumu 52 800 eur istiny s príslušenstvom. Konanie v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 18.11.2013 bolo právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 9. septembra 2019 č.k. 10C/150/2014-351 zastavené z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby bez uvedenia dôvodu. Preto v tejto časti zaviniel zastavenie konania žalobca. Pri nároku na peňažné plnenie bol úspešný žalobca, ktorý mal neúspech len v pomerne nepatrnej časti. Vychádzajúc z toho o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadna z uvedených strán nemá nárok na náhradu trov konania pre ich porovnateľný úspech v spore.

2.1. Žalobkyňa v 1. rade a pôvodný žalovaný v 2. rade podali v zákonnej lehote odvolanie a žiadali, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcovi uloží povinnosť nahraďiť im trovy konania. Dôvodili, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2.2. Namietali, že súd prvej inštancie nerozhodol o časti petitu, a to o povinnosti žalobcu vydať žalovaným v 1. a 2. rade rodinný dom vedený na LV č. XXXX so súpisným číslom XXXX na parc.č. XXXX, pozemky parc.č. XXXX o výmere 306 m² druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a parc.č. XXXX o výmere 182 m² druh pozemku záhrady. Tvrdili, že pri kúpe nehnuteľnosti sú vzájomnými a navzájom podmienenými plneniami prevod vlastníctva zo strany predávajúceho a zaplatenie kúpnej ceny zo strany kupujúceho. Keďže žalobca od kúpnej zmluvy odstúpil, podľa § 457 Občianskeho zákonníka si mali účastníci zmluvy navzájom vrátiť peňažné plnenia. V dôsledku príklepu udeleného v dražbe však obnova vlastníckeho práva nebolo možná. S poukazom na ustanovenie § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka a rozsudok Najvyššieho súdu SR z 15.12.2009 sp.zn. 2 Cdo 326/2008 tvrdili, že v takom prípade sa musí poskytnúť peňažná náhrada, ako ekonomická protihodnota nemožnosti obnovenia vlastníckeho práva žalovaných k predmetným nehnuteľnostiam.

3. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 03.08.2018 k odvolaniu žalovaných uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a zákonný a vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Vzhľadom k tomu, že žalovaní neakceptovali odstúpenie od zmluvy, bola nehnuteľnosť odpredaná záložným veriteľom na dobrovoľnej dražbe, preto náhrada, ako ekonomická protihodnota nie je v súčasnosti možná.

4. Žalovaní vo vyjadrení zo dňa 10.09.2018 k vyjadreniu žalobcu zotrvali na svojom odvolaní.

5. Žalovaná v 1. rade v doplnení odvolania zo dňa 12.06.2019 uviedla, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď neaplikoval správne aktuálnu právnu úpravu, v dôsledku čoho poprel zákonom danú povinnosť v prípade recipročných vzťahov, tieto uviesť do súdneho výroku. Poukázal na závery ustálenej súdnej praxe (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 115/2008, R 1/1979).

Citovala ustanovenie § 48 Občianskeho zákonníka a uviedla, aké účinky má odstúpenie od zmluvy všeobecne a osobitne vo vzťahu k zmluve o prevode nehnuteľnosti (Rc 46/2007). Mala zato, že argumentácia v odvolaní je plne dôvodná. Citovala ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka a k nemu poukázala na viaceré súdne rozhodnutia a stanoviská. Ďalej tvrdila, že je potrebné rozlišovať medzi zavinenou a nezavinenou nemožnosťou plnenia.

6. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 14.06.2019 k doplneniu odvolania žalovanou v 1. rade uviedol, že súdu prvej inštancie oznámil existenciu záložného práva na predmetných nehnuteľnostiach, ako i skutočnosť, že v dôsledku nemožnosti nehnuteľnosti užívať, je odkázaný bývať v nájme a platiť nájomné, nie schopný splácať úver a hrozí dražba. Preto navrhol vydať predbežné opatrenie, ktorým súd záložnému veriteľovi zakáže s nehnuteľnosťami nakladať. Keďže jeho návrh bol súdom zamietnutý a následne boli sporné nehnuteľnosti predané na dražbe, svojou nezavinenou nemožnosťou nemohol plniť z kúpnej zmluvy, od ktorej odstúpil. Z uvedených dôvodov petit žaloby upravil o zaplatenie sumy 52 800 eur.

7. Pôvodný žalovaný v 2. rade dňa XX.XX.XXXX zomrel. V dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 16D/421/2019 všetci do úvahy prichádzajúci dedičia dedičstvo odmietli. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 16. júla 2020 č.k. 16D/421/2019-152, D not 125/2019, súd nariadil likvidáciu dedičstva. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 8. septembra 2021 č.k. 16D/421/2019-323, D not 125/2019, súd ukončil likvidáciu dedičstva po poručiteľovi. Zároveň rozhodol, že majetok poručiteľa, ktorý sa v likvidácii dedičstva nepodarilo speňažiť: osobné vozidlo značka FORD, obch. názov: FOCUS, E VIN: X ev.č. U. XXXY., dátum prvej evidencie /rok výroby/: XX.XX.XXXX, osv. o evidencii F pripadá Slovenskej republike. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.10.2021. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uznesením zo dňa 29. októbra 2021 č.k. 25Co/236/2018-766 rozhodol, že v konaní, na miesto žalovaného v 2. rade, pokračuje so Slovenskou republikou, konajúcou prostredníctvom Okresného úradu Nitra, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra, IČO: 00 151 866.

8. Žalovaná v 2. rade vo vyjadrení zo dňa 26.10.2021 uviedla, že súhlasí vydaním dedičstva po poručiteľovi žalobcovi.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranami sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), vec prejednal v bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie. Dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých vyhovujúcich častiach vo vzťahu k žalovanej v 1. rade a vo vzťahu k žalovanej v 2. rade podľa § 388 CSP zmenil a žalobu v týchto častiach zamietol.

10. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

13. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

14. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

15. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

16.1. V danej veci sa žalobca, po čiastočnom späťvzatlí a zmene žaloby, domáhal voči žalovanej v 1. rade a pôvodnému žalovanému v 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatenia sumy 52 800 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 19.11.2013 odo dňa vrátenia kúpnej ceny oproti povinnosti žalobcu v rovnakej lehote vydať žalovaným v 1. a 2. rade dom vedený na LV č. XXXX . katastrálne územie U. so súpisným číslom XXXX postaveným na parc.č. XXXX, a pozemky parc.č. XXXX o výmere 182 m2 druh pozemku záhrada a parc.č. XXXX vo výmere 306 m2 druh pozemku zastavané plochy a nádvoría.

16.2. Žalovaní žiadali žalobu zamietnuť. Poukazovali na skutočnosť, že odstúpením od zmluvy sa zmluva od počiatku zrušila a nastúpil režim § 457 Občianskeho zákonníka. Tvrdili, že nárok na vrátenie

kúpnej ceny zo zrušenej zmluvy je nárokom podmieneným záväzkom žalobu vrátiť to, čo od žalovaných za kúpnu cenu dostal. Keďže žalobca už nie je vlastníkom predmetných nehnuteľností, preto nie je možná ani obnova ich vlastníckeho práva.

16.3. Súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel a zaviazal každého zo žalovaných vrátiť žalobcovi 1 zaplatenej kúpnej ceny spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 07.02.2015 (žalovaná v 1. rade) a od 11.02.2015 (pôvodný žalovaný v 2. rade) do zaplatenia. V ostatnej časti žalobu zamietol. Na základe odvolania žalovaných boli vyhovujúce časti rozsudku súdu prvej inštancie a výroky o trovách konania, ako výroky závislé, predmetom skúmania odvolacím súdom.

17.1. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v danej veci neaplikoval ustanovenie § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Preto postupoval podľa § 382 CSP a prípisom zo dňa 12.09.2019 a zo dňa 20.10.2021 vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu uvedeného ustanovenia z dôvodu, že toto ustanovenie všeobecne záväzného predpisu v doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a pre rozhodnutie je aplikácia tohto ustanovenia rozhodujúca.

17.2. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 23.09.2019 poukázal na svoje predošlé vyjadrenia a uviedol, že žalovaní si po úprave petitu žaloby mohli svoje práva uplatniť vzájomnou žalobou, čo do skončenia dokazovania neurobili. Tvrdil, že objektívna dvojročná premlčacia doba pre aplikáciu § 458 ods. 1 OZ u žalovaných uplynula 03.05.2018 pred rozhodnutím súdu prvej inštancie. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 421/2016-14.

17.3. Žalovaná 1. rade v písomnom vyjadrení zo dňa 17.09.2019 uviedla, že aplikácia ustanovenia § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka je v danej veci nevyhnutná. Poukázal na zistený skutkový stav, podľa ktorého žalobca už predmetné nehnuteľnosti nevláda, keďže došlo k ich predaju na dobrovoľnej dražbe. Preto nemá nehnuteľnosti, ktoré by mal vrátiť v rámci vysporiadania zmluvného vzťahu po zrušení zmluvy. Na toto právna úprava pamätá v ustanovení § 458 Občianskeho zákonníka. Poukázala na komentár k Občianskemu zákonníku a na R 1/1979. Zopakovala svoju argumentáciu s doplnením odvolania.

17.4. Žalovaná v 2. rade vo vyjadrení zo dňa 26.10.2021 uviedla, že súhlasí s použitím ustanovenia § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že strany sporu dňa 18.11.2013 uzatvorili kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností v podielovom spoluvlastníctve žalovaných na žalobcu. Žalobca od uvedenej kúpnej zmluvy odstúpil. Po začatí súdneho konania záložný veriteľ vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam začal výkon záložného práva a predmet dražby bol na opakovanej dražbe dňa 04.02.2016 vydražený. Podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností sa stali vydražiteľia, teda osoby odlišné od osoby žalobcu.

19.1. Odvolací preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej vyhovujúcej časti a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal v tejto časti v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Z hľadiska skutkového stavu mal súd prvej inštancie preukázané uzatvorenie kúpnej zmluvy na prevod nehnuteľností, ako aj skutočnosť, že žalobca od uvedenej kúpnej zmluvy účinne odstúpil. Z uvedeného síce vyvodil správny právny záver, podľa ktorého sú účastníci zrušenej zmluvy povinní vrátiť vzájomné plnenia (§ 457 Občianskeho zákonníka). Nesprávne však aplikoval ustanovenie § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje jeden zo spôsobov zániku záväzkov, a dospel k záveru, že plnenie na strane žalobcu sa stalo nemožným, preto povinnosť žalobcu vyplývajúca zo synalagmatického záväzku zanikla, a povinnosť plniť vznikla len žalovanej v 1. rade a pôvodnému žalovanému v 2. rade. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd, s poukazom na dôvody uvedené nižšie, nestotožnil.

19.2. Ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka ukladá účastníkom zmluvy povinnosť vrátiť si vzájomne všetko, čo podľa neplatnej alebo zrušenej zmluvy dostali. Zo zákona tak vzniká synalagmatický vzťah podmieňujúci možnosť domáhať sa splnenia záväzku druhej strany odovzdaním protiplnenia či pripravenosťou poskytnúť protiplnenie. Takýto vzťah je základom každého dvojstranného záväzkového vzťahu, z ktorého vyplýva povinnosť jednej strany poskytnúť dohodnuté plnenie a zároveň povinnosť druhej strany za poskytnuté plnenie zaplatiť stanovenú cenu. Pri neplatnej alebo inak zrušenej zmluve je potom povinnosť vrátenia zaplatenej ceny viazaná na vrátenie poskytnutého plnenia. Povinnosť vrátiť si obojstranne plnenie v režime § 457 Občianskeho zákonníka je vzájomne podmienený (synalagmatický) záväzok, pri ktorom požiadavka strany, aby jej druhá strana vrátila poskytnuté plnenie, môže uspieť len ak žiadateľ už poskytnuté plnenie vrátil, alebo ak je žiadateľom deklarovaná pripravenosť vrátiť to, čo na základe zmluvy dostal od druhej strany. V prípade zrušenej kúpnej zmluvy, tak ako tomu je v prejednávanej veci, vzájomná podmienenosť synalagmatických záväzkov znamená, že predávajúci je povinný vrátiť kúpnu cenu, ktorú mu kupujúci zaplatil, oproti povinnosti kupujúceho vrátiť predávajúcemu to, čo za kúpnu cenu získal. Vzájomne podmienenými sú

všetky plnenia, na ktorých sa účastníci dohodli v zmluve, a zároveň plnenia, pri ktorých podmienenosť vyplýva zo zákona.

19.3. Na právnu úpravu § 457 nadväzuje ustanovenie § 458 Občianskeho zákonníka, ktoré v odseku 1, okrem iného, upravuje aj dôsledok nemožnosti vydať získané bezdôvodné obohatenie. Stanovuje, že ak nemožno vydať všetko čo sa bezdôvodným obohatením nadobudlo, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. Vrátanie veci nie je objektívne možné najmä ak plnenie spočívalo vo výkonoch, ale aj v prípade, ak došlo k zničeniu, poškodeniu, či znehodnoteniu predmetu zrušenej zmluvy. V danej veci zo strany žalobcu nebolo možné vrátenie predmetných nehnuteľností a obnovenie vlastníckeho práva žalovaných v 1. a 2. rade v dôsledku toho, že schválením príklepu na dražbe predmetných nehnuteľností prešlo vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, na subjekty odlišné od žalobcu. Teda žalobca už nebol vlastníkom predmetných nehnuteľností, preto ich nemohol vrátiť, či vydať žalovaným. Na platnosť dražby nemala žiadny vplyv skutočnosť, že pred jej vykonaním došlo k odstúpeniu od kúpnej zmluvy, keďže záložné právo viazlo k nehnuteľnostiam. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu za týchto skutkových okolností bol žalobca povinný poskytnúť žalovaným peňažnú náhradu, ktorá by zodpovedala hodnote predmetných nehnuteľností v mieste a čase vzniku nároku na ich vrátenie.

19.4. V prípade žaloby sa pripravenosť vrátiť poskytnuté plnenie musí premietnuť do znenia žalobného petitu. Žaloba, ktorej petit neumožňuje súdu vyjadriť vzájomnú viazanosť nárokov v rozsudku, prípadne, ktorej petit vyjadruje túto vzájomnú previazanosť nesprávne, nemôže v súdnom konaní uspieť. V danej veci sa žalobca mohol úspešne domáhať uplatneného nároku len v prípade, ak by v žalobnom petite žiadal súd rozhodnúť o synalagmatickom záväzku oboch strán sporu tak, že uloženie povinnosti žalovaným vrátiť žalobcovi zaplatenú kúpnu cenu by bolo podmienené uložením povinnosti žalobcovi zaplatiť žalovaným náhradu zodpovedajúcu hodnote vlastníckeho práva, ktorého obnovenie už nebolo možné. Pokiaľ žalobca, ktorého vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam v priebehu súdneho konania prešlo na tretie subjekty, takýmto spôsobom petit žaloby neformuloval, nemôže ho ani súd vyjadriť vo svojom rozhodnutí. V danej veci sa žalobca domáhal voči žalovaným vrátenia zaplatenej kúpnej ceny oproti svojej povinnosti vydať žalovaným nehnuteľnosti, napriek tomu, že z jeho strany už nebolo možné vrátiť žalovaným nimi poskytnuté plnenie, to znamená vrátiť predmet kúpy - nehnuteľnosti do ich vlastníctva. Svoj žalobný návrh nezmenil v súlade s ustanovením § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, hoci vedel, že predmetné nehnuteľnosti v dobrovoľnej dražbe nadobudli tretie subjekty. Vzhľadom na synalagmatický charakter záväzku, ktorý vznikol medzi stranami sporu z kúpnej zmluvy uzavretej dňa 18.11.2013, a nemožnosť žalobcu vrátiť žalovaným nimi poskytnuté plnenie, sa žalobca nemôže úspešne domáhať voči žalovaným vrátenia plnenia, ktoré prijali z titulu zaplatenia kúpnej ceny, pokiaľ v žalobnom návrhu nevyjadril svoju povinnosť zaplatiť peňažnú náhradu za nehnuteľnosti, ku ktorým už nie je možná obnova vlastníckeho práva v prospech žalovaných.

19.5. Uvedený nedostatok žalobného návrhu neumožňuje odstrániť ani ustanovenie § 216 CSP, podľa ktorého má súd možnosť prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac vtedy, ak určitý spôsob vyporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. V štádiu odvolacieho konania takýto nedostatok žaloby nie je možné napraviť ani zmenou žaloby, nakoľko podľa § 371 CSP žalobu v odvolacom konaní meniť nemožno.

19.6. Tvrdenie žalobcu, podľa ktorého žalovaní si po úprave petitu žaloby mohli svoje práva uplatniť vzájomnou žalobou, čo do skončenia dokazovania neurobili, preto je tento nárok premičaný, považoval odvolací súd za nepodstatné, keďže v danej veci žiadna vzájomná žaloba nebola podaná. Ani uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 421/2016-14, na ktoré žalobca v tejto súvislosti poukázal, sa netýka podania vzájomnej žaloby, ale dvoch samostatných konaní strán, ktoré mali v týchto samostatných konaniach opačné procesné postavenie.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých vyhovujúcich častiach vo vzťahu k žalovanej v 1. rade a vo vzťahu k žalovanej v 2. rade podľa § 388 CSP zmenil a žalobu aj v týchto častiach zamietol.

21.1. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods.1 a § 256 ods. 1 CSP.

21.2. Žalovanej v 1. rade priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalovaná v 1. rade bola v konaní plne úspešná a v zastavujúcej časti zastavenie konania zaviniť žalobca. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

21.3. Žalovanej v 2. rade (ako právnej nástupkyňi žalovaného v 2. rade) nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov konania neuplatnila a podľa obsahu spisu jej v konaní žiadne trovy nevznikli. Postupoval tak v súlade s čl. 17

základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.02.2018, sp.zn. 7Cdo/14/2018).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).